

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a členiek senátu JUDr. Eleny Krajčovičovej a JUDr. Jarmily Urbancovej, v právnej veci žalobcu **L.**, so sídlom v T., IČO X., *zastúpeného JUDr. I. R., advokátkou so sídlom Š.*, proti žalovanému **Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky**, Námestie L. Štúra 1, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 129/2008 zo dňa 15. októbra 2008, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 3S/1/2009-67 zo dňa 17. augusta 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 3S/1/2009-67 zo dňa 17. augusta 2010 **m e n í** tak, že rozhodnutie žalovaného č. 129/2008 zo dňa 15. októbra 2008 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

Žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 282,40 eura na účet JUDr. I. R., advokátky so sídlom Š., do troch dní.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) napadnutým rozsudkom, č. k. 3S/1/2009-67 zo dňa 17.08.2010 žalobu žalobcu zamietol a nepriznal mu náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že predmetom konania je preskúmanie

zákonosti rozhodnutia žalovaného č. 129/2008-rozkl. zo dňa 15.10.2008, ktorým bolo zrušené rozhodnutie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, odboru ochrany prírody a starostlivosti o krajinu č. 6243/2008-2.1 zo dňa 13.06.2008, ktorým sa štátnemu podniku Lesy Slovenskej republiky, generálne riaditeľstvo, Nám. SNP 8, Banská Bystrica:

a/ povolila výnimka zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. a/ zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej iba „zákon o ochrane prírody“), t. j. zraňovať alebo usmrcovať chránené druhy živočíchov v jednotkách priestorového rozdelenia lesa uvedených v prílohách č. 3-7 rozhodnutia,

b/ vydal súhlas v zmysle § 13 ods. 2 písm. h/ a § 14 ods. 2 písm. c/ a d/ zákona o ochrane prírody na leteckú aplikáciu chemických látok v územiach s 2. a 3. stupňom ochrany v Národnom parku Nízke Tatry, a to v JPRL uvedených v prílohách č. 1-7 rozhodnutia,

c/ nepovolila výnimka zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. a/ zákona o ochrane prírody, čiže zraňovať alebo usmrcovať chránené druhy živočíchov v JPRL uvedených v prílohách č. 8-9 rozhodnutia,

d/ nevydal súhlas v zmysle § 13 ods. 2 písm. h/ a § 14 ods. 2 písm. c/ a d/ zákona o ochrane prírody na leteckú aplikáciu chemických látok v územiach s 2. a 3. stupňom ochrany v Národnom parku Nízke Tatry, a to v JPRL uvedených v prílohách č. 8-9 rozhodnutia.

Krajský súd z obsahu administratívneho správneho spisu, mal preukázané, že dňa 28.03.2008 bolo na odbor ochrany prírody Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej aj „MŽP SR“) doručené podanie š.p. Lesy Slovenskej republiky (ďalej aj „Lesy SR“) o udelenie súhlasu podľa § 13 ods. 2 písm. h/, a § 14 ods. 2 písm. c/ a d/ zákona o ochrane prírody, na leteckú aplikáciu chemických látok a v súvislosti s tým o udelenie výnimky z § 35 ods. 1 písm. a/ až d/ zákona v NP Nízke Tatry a v jeho ochrannom pásme na OZ Liptovský Hrádok, OZ Beňuš, OZ Slovenská Lupča v JPRL uvedených v prílohe z predpokladaným agrotechnickým termínom začatia prác 01.05.2008. Žalobca listom zo dňa 04.04.2008 oznámil svoju účasť v predmetnom konaní. Rozhodnutím zo dňa 01.04.2008, sp. zn. 6243/2008-2.1/KD doručené š.p. Lesy SR, dňa 04.04.2008 prerušilo ministerstvo konanie vo veci podania žiadateľa za účelom doplnenia žiadosti. Žiadosť bola v zmysle požiadavky žalovaného doplnená dňa 04.04.2008, doručená na Ministerstvo životného prostredia SR dňa 14.04.2008. Žalobca sa k podkladom rozhodnutia vyjadril vyjadrením zo dňa 29.05.2008. Prvostupňový správny orgán rozhodol o žiadosti žiadateľa rozhodnutím zo dňa 13.06.2008, sp. zn. 6243/2008-2.1. a rozhodnutie bolo žalobcovi doručené dňa 18.06.2008. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca rozklad zo dňa 03.07.2008. O podanom rozklade rozhodoval žalovaný svojím rozhodnutím č. 129/2008-rozkl. zo dňa 15.10.2008.

Krajský súd dospel k záveru, že nie je možné sa stotožniť s tvrdením žalobcu uvedeným v žalobe nakoľko i podľa jeho názoru, ktorý je v súlade s vyjadrením žalovaného, rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu č. 6243/2008-2.1 z 13.06.2008 bolo vydané ako nadbytočné, nakoľko dňa 01.05.2008 v uvedenej veci nastala v zmysle § 85 ods. 4 zákona o ochrane prírody reálna domnienka, že MŽP SR, odbor ochrany prírody a starostlivosti o krajinu vydalo rozhodnutie, ktorým žiadateľovi vyhovel v rozsahu ním podanej žiadosti z 12.03.2008.

Ďalej poukázal na ustanovenie § 82 ods. 1, 2, § 85 ods. 1, 2, 3, 4 a 6 zákona o ochrane prírody a uviedol, že z týchto zákonných ustanovení vyplýva, že správny orgán začína konanie na základe podania žiadosti žiadateľa. Podľa § 82 ods. 1 citovaného zákona žiadosť má mať určité náležitosti uvedené v tomto ustanovení, a to kto ju podáva, akej činnosti sa týka a čo sa v predmetnej žiadosti o povolenie výnimky navrhuje. Súd sa stotožnil s názorom žalovaného, že predmetná žiadosť žiadateľa š.p. Lesy SR všetky tieto náležitosti obsahovala, nakoľko z nej bolo zrejmé, že ju podávajú š.p. Lesy SR, a pokiaľ ide o činnosť, bola uvedená letecká aplikácia chemických látok a bolo navrhnuté povolenie výnimky z podmienok ochrany chránených druhov živočíchov a vydanie súhlasu podľa § 14 ods. 2 písm. c/ zákona o ochrane prírody.

Mal tiež za to, že z uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že v zložitých prípadoch možno predĺžiť lehoty na rozhodnutie vo veci ak ide o zložité prípady z čoho vyplýva, že zákon počíta s možnosťou, že bude treba predmetnú žiadosť doplniť o podrobnejšie dokazovanie, resp. tak ako sa to ďalej uvádza o vyčkание na priebeh vegetačnej sezóny, resp. rozmnožovacieho cyklu. Za týmto účelom zákon v § 85 ods. 2 predpokladá i prerušenie konania a s tým spojené neplynutie lehôt na rozhodnutie pre správny orgán. Z uvedených dôvodov sa súd nestotožnil s správnym názorom žalobcu, že žiadosť žiadateľa musí obsahovať všetky náležitosti tak, aby vo veci bolo rozhodnuté len na základe tejto žiadosti.

Podľa § 85 ods. 3 zákona o ochrane prírody, rozhodnutie, ktorého predmetom je zabezpečenie činnosti podľa osobitného zákona, pričom v zákone sa uvádza zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov, orgán ochrany prírody vydá rozhodnutie do termínu plánovanej činnosti. Termín plánovanej činnosti v žiadosti žiadateľa š.p. Lesy SR bol určený na 01.05.2008, preto právna domnienka vydanie rozhodnutia podľa § 85 ods. 4 zákona o ochrane prírody je naviazaná na deň tejto plánovanej činnosti. Pretože žalovaný v termíne do 01.05.2008 (t. j. deň predpokladaného agrotechnického termínu začatia práce) nevydal rozhodnutie vo veci, nastala dňom 01.05.2008 v zmysle ustanovenia § 85

ods. 3 až 4 zákona o ochrane prírody právna domnienka, že ministerstvo, t. j. žalovaný vydalo rozhodnutie, ktorým žiadateľovi vyhovel v rozsahu podanej žiadosti. Dňom vydania rozhodnutia podľa týchto zákonných ustanovení je deň 01.05.2008. Lehota potom na podanie odvolania v danom prípade začína plynúť dňom 02.05.2008 a končí dňom 16.05.2008. V tejto zákonnej lehote bolo možné podať zo strany účastníkov konania rozklad. Žalobca opravný prostriedok voči takémuto rozhodnutiu nepodal, preto sa rozhodnutie stalo právoplatným.

Nakoľko žalovaný zrušil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu č. 6243/2008-2.1 z 13.06.2008 z procesných dôvodov („ne bis in idem“), súd sa stotožnil s právnym názorom žalovaného, že v danom prípade nebolo potrebné, aby sa žalovaný vysporiadal s vecnou stránkou správnosti prvostupňového rozhodnutia. Predmetné rozhodnutie zrušil správne ako nadbytočné čo zákonným spôsobom, riadne v svojom rozhodnutí i zdôvodnil. Nakoľko súd v konaní a rozhodnutí žalovaného nezistil žiadne také zákonné dôvody pre ktoré by bolo potrebné rozhodnutie žalovaného zrušiť, žalobu ako nedôvodnú v zmysle ustanovenia § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému žalobcovi právo náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Žiadal odvolaním napadnutý rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť a priznať mu náhradu trov celého konania. Zotrval na svojom stanovisku, že jeho žiadosť, ktorá bola doručená prvostupňovému správne orgánu dňa 28.03.2008 nespĺňala zákonom predpísané náležitosti. Na konanie podľa Zákona o ochrane prírody sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, a teda správny orgán mal pri rozhodovaní o žiadosti o povolenie výnimiek aplikovať zásadu vyplývajúcu z § 3 ods. 4 Správneho poriadku, podľa ktorého rozhodnutie musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci, preto mal pri rozhodovaní podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku povinnosť zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom mal obstaráť potrebné podklady na rozhodnutie. Je nepochybné, že žiadosť doručená prvostupňovému orgánu neobsahovala špecifikáciu chránených druhov, ktorých sa mala udelená výnimka z ustanovenia § 35 ods. 1 písm. a/ a d/ zákona o ochrane prírody týkať, neobsahovala konkretizáciu chemických látok navrhovaných na použitie, neboli uvedené územia lesa dotknuté navrhovanou výnimkou s označením ich parciel a taktiež žiadosť neobsahovala navrhovanú dobu trvania povolenej výnimky. Prvostupňový správny orgán bez týchto náležitostí žiadosti nemohol rozhodnúť o povolení výnimky v súlade s § 40 ods. 4 zákona o ochrane prírody, pretože obligatórnou náležitosťou rozhodnutia o udelení výnimky, a teda

predmetom takéhoto rozhodnutia je určenie dotknutého chráneného druhu, množstva alebo počtu, pre ktorý sa výnimka z podmienok ochrany udeľuje. Prvostupňový orgán musel vyzvať žiadateľa na doplnenie vyššie uvedených náležitostí žiadosti, a preto doručením žiadosti o udelenie výnimky dňa 28.03.2008 neboli splnené podmienky pre vznik fiktívneho rozhodnutia stanovené v § 85 ods. 4 zákona o ochrane prírody.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť. Podľa jeho názoru žiadosť žiadateľa Lesy SR, š.p. bola podaná v dostatočnom časovom predstihu a obsahovala všetky zákonom vyžadované náležitosti potrebné na rozhodnutie. V zmysle § 82 ods. 1 zákona o ochrane prírody bolo zo žiadosti zrejmé, kto ju podal, akej činnosti sa týka, t. j. leteckej aplikácie chemických látok a taktiež obsahovala petit – čo sa navrhuje, t. j. povolenie výnimky z podmienok ochrany chránených druhov živočíchov a vydanie súhlasu podľa § 14 ods. 2 písm. c/ zákona o ochrane prírody.

Podľa žalovaného správny orgán nemôže prekročiť zásadu vyjadrenú v čl. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústavy SR“) a konať nad rámec zákona, t. j. nad rámec § 82 ods. 1 zákona o ochrane prírody, ktorého úprava je podľa žalovaného veľmi strohá a neumožňuje správnomu orgánu žiadať od žiadateľa ďalšie doplňujúce údaje, ak žiadosť obsahuje vyššie uvedené 3 základné náležitosti.

Právna domnienka vydania rozhodnutia podľa § 85 ods. 4 zákona o ochrane prírody je viazaná na deň plánovanej činnosti. Keďže ministerstvo v termíne do predpokladaného agrotechnického termínu začatia prác, do 01.05.2008, nevydalo rozhodnutie vo veci, podľa žalovaného nastala 01.05.2008 podľa § 85 ods. 3 a 4 zákona o ochrane prírody právna domnienka, že ministerstvo vydalo rozhodnutie, ktorým žiadateľovi v plnom rozsahu vyhovel a toto fiktívne rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.05.2008, nakoľko žalobca lehotu na podanie opravného prostriedku nevyužil a rozklad nepodal.

Za daných okolností žalovaný posudzuje rozhodnutie vydané v prvom stupni pod č. 6242/2008-2.1 zo dňa 13.06.2008 za nadbytočné a vydané v rozpore so zákonom, nakoľko išlo o druhé rozhodnutie v tej istej veci. Podľa žalovaného vydaním rozkladom napadnutého rozhodnutia bola porušená zásada ne bis in idem (nie dvakrát v tej istej veci), a preto ho nebolo potrebné skúmať po vecnej stránke pred jeho zrušením v rámci konania o rozklade.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd podľa § 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré

mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP), pričom deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je opodstatnené.

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Podľa čl. 44 ods. 1 až 5 Ústavy SR každý má právo na priaznivé životné prostredie. Každý je povinný chrániť a zveľaďovať životné prostredie a kultúrne dedičstvo. Nikto nesmie nad mieru ustanovenú zákonom ohrozovať ani poškodzovať životné prostredie, prírodné zdroje a kultúrne pamiatky. Štát dbá o šetrné využívanie prírodných zdrojov, o ekologickú rovnováhu a o účinnú starostlivosť o životné prostredie a zabezpečuje ochranu určeným druhom voľne rastúcich rastlín a voľne žijúcich živočíchov. Podrobnosti o právach a povinnostiach podľa odsekov 1 až 4 ustanoví zákon.

Podľa čl. 45 Ústavy SR každý má právo na včasné a úplné informácie o stave životného prostredia a o príčinách a následkoch tohto stavu.

Podľa § 1 ods. 1 zákona o ochrane prírody tento zákon upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, ako aj práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri ochrane prírody a krajiny s cieľom prispieť k zachovaniu rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, utvárať podmienky na trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a na dosiahnutie a udržanie ekologickej stability.

Podľa § 14 ods. 2 písm. c/ zákona o ochrane prírody na území, na ktorom platí tretí stupeň ochrany, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na aplikáciu chemických látok a hnojív, najmä pesticídov, herbicídov, toxických látok, priemyselných hnojív a silážnych štiav pri poľnohospodárskej, lesohospodárskej a inej činnosti.

Podľa § 35 ods. 1 písm. a/ zákona o ochrane prírody chráneného živočícha je zakázané chytať, zraňovať alebo usmrtiť v jeho prirodzenom prostredí.

Podľa § 40 ods. 4 písm. a/ až g/ zákona o ochrane prírody rozhodnutie o povolení výnimky podľa odseku 2 obsahuje:

- a)** určenie dotknutého druhu a množstva alebo počtu, pre ktorý platí,
- b)** metódy, prostriedky a zariadenia povolené na odber, odchyt alebo usmrcovanie dotknutých druhov,
- c)** určenie miesta a času, kedy možno vykonávať činnosť povolenú výnimkou,
- d)** čas, na ktorý sa výnimka povoľuje,
- e)** spôsob výkonu činnosti povolenej výnimkou,
- f)** spôsob kontroly plnenia podmienok výnimky,
- g)** ďalšie podmienky o spôsobe výkonu činnosti povolenej výnimkou určené v súlade s § 82 ods. 12.

Podľa § 81 ods. 1 zákona o ochrane prírody na konanie podľa tohto zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 3 ods. 4 veta prvá zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci.

Podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podľa § 32 ods. 2 správneho poriadku podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správnomu orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

Podľa § 34 ods. 1 správneho poriadku na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

Podľa § 34 ods. 5 správneho poriadku správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

Podľa § 82 ods. 1 zákona o ochrane prírody o žiadosti o vydanie rozhodnutia musí byť najmä zrejmé, kto ju podáva, akej činnosti sa týka a čo sa navrhuje. Každá žiadosť a s ňou súvisiace doklady musia byť vyhotovené písomne a v štátnom jazyku.

Podľa § 82 ods. 12 zákona o ochrane prírody v rozhodnutí vydanom podľa tohto zákona, ktorým sa dáva súhlas na výkon činnosti alebo ktorým sa povoľuje výnimka zo zákazu činnosti podľa tohto zákona, môže konajúci orgán určiť podrobnejšie podmienky vykonávania činnosti zabezpečujúce ochranu prírody a krajiny a obmedziť ich časovú platnosť.

Podľa § 85 ods. 3 zákona o ochrane prírody, ak ide o konanie, ktorého predmetom je zabezpečenie povinností podľa osobitného zákona orgán ochrany prírody vydá rozhodnutie do termínu plánovanej činnosti, ak bola žiadosť podaná podľa § 82 ods. 1 najmenej 30 dní pred plánovanou činnosťou.

Podľa § 85 ods. 4 zákona o ochrane prírody, ak orgán ochrany prírody rozhodnutie podľa odseku 3 nevydá, predpokladá sa, že vydal rozhodnutie, ktorým žiadosti vyhovel.

Podľa § 86 ods. 1 zákona o ochrane prírody orgán ochrany prírody rozhoduje na základe zisteného skutkového stavu a z vykonaných dôkazov.

Podľa § 86 ods. 2 veta prvá zákona o ochrane prírody fyzické osoby a právnické osoby sú povinné na základe žiadosti orgánu ochrany prírody podať vysvetlenie o skutočnostiach, ktoré majú význam pre konanie a rozhodnutie podľa tohto zákona.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) v medziach odvolacích dôvodov preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, rozhodnutie prvostupňového a druhostupňového správneho orgánu ako i zákonnosť namietaného procesného postupu a zistil, že krajský súd zákonnosť existencie fiktívneho rozhodnutia podľa § 85 ods. 4 zákona o ochrane prírody nesprávne posúdil.

Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že po podaní žiadosti o udelenie výnimky ministerstvo ako prvostupňový správny orgán nebolo nečinné, o čom bol prostredníctvom úkonov správneho orgánu uzrozumený žiadateľ a všetci účastníci konania, napr. výzvou adresovanou žiadateľovi na odstránenie väd žiadosti doplnením podstatných náležitostí jej petitu, doručením rozhodnutia o prerušení konania, zabezpečením stanoviska Štátnej ochrany prírody SR k predmetu konania, doručenie podkladov k rozhodnutiu vypracovaných na základe doplňujúceho stanoviska Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky

so zapracovaním pripomienok zainteresovaných subjektov z verejného pripomienkového konania k predmetu konania, ako i prostredníctvom oznámenia o predĺžení lehoty na rozhodnutie vo veci riaditeľkou odboru ochrany prírody MŽP SR do 30.06.2008 z dôvodu zložitosti problematiky a potreby ďalšej analýzy žiadosti.

Uvedený postup správneho orgánu vychádza z princípu legitímneho očakávania účastníkov konania ako i verejnosti na vydanie zákonného rozhodnutia, ktorému predchádzalo riadne a účelne vykonané dokazovanie. Účastníci konania a verejnosť požíva ústavné právo na priaznivé životné prostredie, na jeho ochranu a právo na informovanosť v oblasti životného prostredia (články č. 44 a č. 45 Ústavy SR), a preto s prihliadnutím na účel zákona o ochrane prírody a krajiny je nevyhnutné, aby tak závažné rozhodnutie, ako je povolenie výnimky z ochrany živočíšnych druhov a povolenie chemického zásahu na územia lesov, hoci i v záujme a za účelom plnenia povinností pri ich ochrane, obsahovalo obligatórne náležitosti vo svojom výroku a čo najpresnejšie, jednoznačne a určito vyjadrovalo povolený zásah do predmetu chráneného zákonom. Z uvedeného dôvodu možno považovať postup prvostupňového správneho orgánu pri odstraňovaní väd žiadosti zabezpečením doplnenia konkretizácie a rozsahu jej petitu ako i zabezpečenia potrebných podkladov pre rozhodnutie za zákonný.

Právna teória charakterizuje inštitút fikcie rozhodnutia ako nástroj na eliminovanie negatívnych dôsledkov nečinnosti správnych orgánov a preto vychádza z princípu, že ak uplynula zákonom ustanovená lehota a správny orgán bol nečinný, má sa za to, že účastníkovi konania sa vyhovel. V prípade ustanovenia § 85 ods. 4 zákona o ochrane prírody prezumpcia vydania pozitívneho rozhodnutia na udelenie výnimky z ochrany prírody a určitých druhov živočíchov, a to výhradne v súvislosti s plnením povinností pri ochrane lesa, plní aj preventívnu úlohu pre prípad odvrátenia hroziacej škody, ak by správny orgán o žiadosti na udelenie výnimky bol nečinný.

Využitie inštitútu fiktívneho rozhodnutia podľa § 85 od. 4 zákona o ochrane prírody môže taktiež slúžiť na zabezpečenie hospodárnosti správneho konania za predpokladu, že podaná žiadosť je po právnej a obsahovej stránke perfektná a poskytuje všetky potrebné dôkazy a podklady pre vydanie pozitívneho rozhodnutia vo veci. Avšak použitie tohto inštitútu prichádza do úvahy iba v prípade nečinnosti správneho orgánu, v opačnom prípade by striktné použitie fikcie vydania rozhodnutia len v závislosti od splnenia podmienky márneho uplynutia lehoty na vydanie rozhodnutia, spôsobovalo nezákonnosť takéhoto

pozitívneho rozhodnutia, obzvlášť v prípade, keď správny orgán odstraňuje vady podania, vykonáva dôkazy a zabezpečuje podklady pre vydanie rozhodnutia, ktoré má vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu a vykonaného dokazovania, pričom na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci, a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi. Pri zachovaní zásady voľného hodnotenia dôkazov, kedy správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, s možnosťou využitia inštitútu predĺženia lehoty na rozhodnutie v prípade náročného zabezpečovania podkladov pre rozhodnutie, prípadne obtiažneho hodnotenia dôkazov, nemožno konajúci správny orgán stavať pod tlak plynutia lehoty na prezumpciu fiktívneho rozhodnutia. To by bolo v rozpore s účelom ochrany prírody a krajiny ako i v rozpore so zásadami správneho konania.

Nemožno súhlasiť s názorom žalovaného, že úprava ustanovenia § 82 ods. 1 zákona o ochrane prírody je veľmi strohá a neumožňuje správnemu orgánu žiadať od žiadateľa ďalšie doplňujúce údaje, keď žiadosť žiadateľa Lesy SR, š.p. doručená dňa 28.03.2008 obsahovala všetky tri zákonom požadované náležitosti, t.j. kto ju podal, akej veci sa týka a čo sa navrhuje.

Na konanie podľa zákona o ochrane prírody sa vzťahuje správny poriadok, podľa ktorého je povinnosťou správneho orgánu vyzvať účastníka konania na odstránenie väd podania, prípadne jeho doplnenie, s poučením o následkoch nevyhovenia výzve. Ministerstvo vyzvalo žiadateľa na doplnenie obsahu žiadosti v časti petitu tak, aby mohol byť spôsobilý na jeho prevzatie do enunciátu rozhodnutia vo veci samej, t. j. aby bol výrok rozhodnutia formulovaný presne, určito a aby vyjadroval úplné vyriešenie veci, ktorá bola predmetom rozhodovania. Predmetom konania, vymedzeným žiadosťou žiadateľa Lesy SR, š.p., bolo zabezpečenie realizácie povinností pri ochrane lesa podľa § 28 ods. 1 písm. b/ zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov spočívajúcej vo vykonaní preventívnych opatrení na zabránenie nadmerného rozšírenia biotických škodlivých činiteľov, zabezpečenie stability a odolnosti lesných porastov. Z uvedeného dôvodu ministerstvo vyzvalo žiadateľa na odstránenie väd podania doplnením podstatných náležitostí žiadosti čo do konkretizácie chránených druhov, ktorých sa mala udelená výnimka z ustanovenia § 35 ods. 1 písm. a/ a d/ zákona o ochrane prírody týkať, konkretizácie chemických látok navrhovaných na použitie, špecifikácie presného parcelného vymedzenia dotknutého územia lesa ako i uvedenia navrhovanej doby trvania pozemného chemického zásahu.

Ústavné princípy ochrany životného prostredia, práva na informácie o stave životného prostredia zakotvené v článkoch 44 a 45 Ústavy SR ako i účel zákonnej úpravy ochrany prírody a krajiny, spolu s obligatónnymi náležitosťami rozhodnutia vyplývajúcimi z § 40 ods. 4 zákona o ochrane prírody, kladú na obsah výroku rozhodnutia v takejto veci určité nároky. Nie je možné bez konkretizácie petitu žiadosti vyššie uvedeným obsahom, t. j. upresnením „čo sa navrhuje“, rozhodnúť o povolení výnimky, za zachovania účelu zákona o ochrane prírody a zabezpečenia potrebnej a účelnej kontroly výkonu, resp. realizácie rozhodnutia.

Z obsahu rozkladom napadnutého rozhodnutia vyplýva, že prvostupňový správny orgán po zistení skutkového stavu veci sa vysporiadal s dôkazmi a zabezpečenými podkladmi na rozhodnutie a údaje získané po doplnení žiadosti v časti petitu využil pri tvorbe výroku rozhodnutia, pričom v súlade s ustanovením § 82 ods. 12 zákona o ochrane prírody určil podmienky na realizáciu povolenej výnimky zo zákazu činnosti a udeleného súhlasu na aplikáciu chemických látok v dotknutých územiach lesa, a taktiež stanovil dobu ich trvania.

Nemožno sa preto stotožniť s právnym názorom krajského súdu a správneho orgánu druhého stupňa vychádzajúcim z fikcie rozhodnutia. žaloba bola dôvodná a rozhodnutie žalovaného vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, čo je dôvod na zrušenie takéhoto rozhodnutia v rámci súdneho prieskumu jeho zákonnosti a vrátenie veci na ďalšie konanie.

Vzhľadom na vyššie uvedené a v spojení s citovanými ustanoveniami zákonov odvolací súd dospel k záveru, že námietky žalobcu vznesené v odvolaní sú dôvodné, a preto podľa § 250ja ods. 3 prvá veta OSP napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zrušil rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalobcovi patrí podľa § 244 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a podľa § 250k ods. 1 OSP náhrada trov súdneho konania pozostávajúca z trov právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby (prevzatie veci a príprava zastúpenia na základe plnej moci zo 17.12.2008, podanie žaloby z 29.12.2008, podanie odvolania zo 04.10.2010) dvakrát po 48,63 eura a jedenkrát po 120,23 eur, z paušálnej náhrady výdavkov dvakrát po 6,31 eura a jedenkrát po 7, 21eura a z dane z pridanej hodnoty, čo predstavuje spolu sumu 282,40 eura (§ 11 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655//2004 Z. z.

v znení do 31.12.2008, § 11 ods. 4 vyhlášky č. 655//2004 v platnom znení, § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v platnom znení).

Náhradu trov konania zaplatí žalovaný na účet právnej zástupkyne žalobcu JUDr. I. R. podľa § 149 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP do troch dní.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

P o u č e n i e : P r o t i t o m u t o r o z s u d k u o d v o l a n i e n i e j e p r í p u s t n é .

V Bratislave 27. októbra 2011

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Petra Slezáková